

Instytut Nauk Pedagogicznych
Wydział Filozofii i Nauk Społecznych
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Organizatorzy

Sekcja Andragogiczna
Studenckiego Koła Naukowego Pedagogów

Uczestnicy zajęć ogólnouniwersyteckich
Projektowanie ofert edukacyjnych

XVI Toruńska Pedagogiczna Konferencja Studencka (PKS)

Złożony świat młodych dorosłych

– w poszukiwaniu siebie

13 czerwca 2023

*Instytut Nauk Pedagogicznych
ul. Lwowska 1*

Honorowy patronat

Prorektor ds. Studenckich
prof. dr hab. Beata Przyborowska

Dziekan Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych
dr hab. Radosław Sojak, prof. UMK

PROGRAM KONFERENCJI Z ABSTRAKTAMI

9.30 – 10.00 Rejestracja uczestników

OTWARCIE KONFERENCJI sala 173 (parter)

10.00 – 10.30 Oficjalne otwarcie konferencji

Prorektor ds. Studenckich
prof. dr hab. Beata Przyborowska

Dziekan Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych
dr hab. Radosław Sojak, prof. UMK

Z-ca Dyrektora Instytutu Nauk Pedagogicznych
dr hab. Violetta Kopińska, prof. UMK

mgr Olga Spirowska – dyrektor metodyczny MR. RABBIT
– szkoła języka angielskiego dla dzieci i młodzieży

dr Anna Kławsiuć-Zduńczyk - przewodnicząca konferencji

SESJA PLENARNA sala 173 (parter)

Moderator: **dr Anna Kławsiuć-Zduńczyk**, *Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

10.30 – 10.45 **Michalina Marczevska**, *Psychologia, Instytut Psychologii, Wydział Nauk Społecznych, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II*
Kim jestem? Egzystencjalna koncepcja człowieka

Ludzie postrzegają swoje prawdziwe Ja jako niezmiennie w czasie. Cechy osobowości najbardziej zbliżone do esencji są postrzegane jako cechy, które definiują tożsamość indywidualną. Dążenie za ideą esencjalnego Ja przyczynia się do odczuwania sensu życia i ułatwia kształtowanie się własnej tożsamości. Zetknięcie z ważnymi doświadczeniami życiowymi zmusza do refleksji nad tym czy w takim obliczu dalej pozostaje się sobą. To w jaki sposób dana osoba postrzega swoje niezmiennie cechy w czasie jest częściowo zależne od tego jak kluczowe są one dla jej postrzeganej koncepcji siebie. Autentyczność przejawia się w spójności zachowań i sposobu bycia z postrzeganiem rdzennego Ja. Lęk egzystencjalny wynika z nieodwracalnej natury śmierci, która stawia pytania dotyczące sensu życia i jego ograniczonej

natury. Konfrontacja z nim może wywołać poczucie niespełnienia swojego potencjału lub dążenie do poszukiwania znaczenia w życiu.

Badana próba składała się z 211 respondentów w wieku 18-61 lat, o podobnym poziomie wykształcenia. Próba była równoliczna z podziałem ze względu na płeć. Badani zostali poproszeni o podanie właściwości Ja, które mają od dawna i które będą mieć nawet za 30 lat. W badaniu zostały wykorzystane następujące metody: Inwentarz Autentyczności (AI-3), Pomiaru Przyszłej Ciągłości Ja (FSC) oraz Przeszłej Ciągłości Ja (PSC), Kwestionariusz Sensu w Życiu (MLQ), Skala Klarowności Koncepcji Siebie (SCC), Skala Niepokoju Egzystencjalnego (SNE) oraz Skala Winy Egzystencjalnej (własnego autorstwa). Po wypełnieniu kwestionariuszy badanym zostało zadane pytanie jakie części ich Ja sprawiają, że naprawdę są sobą mimo zachodzących zmian. Zebrane dane były analizowane jakościowo. Na podstawie odpowiedzi badanych zostało stworzone dziesięć kategorii, zgodnie z którymi respondenci opisywali swoje rdzenne Ja. Ludzie za to co jest w nich niezmiennie uważają między innymi wartości, myśli o świecie, myśli o sobie, zainteresowania, fizyczność. Zastosowanie analizy czynnikowej pozwoliło na wyłonienie czterowymiarowej koncepcji człowieka z perspektywy psychologii egzystencjalnej.

Słowa kluczowe: rdzenne Ja, esencjalizm psychologiczny, autentyczność, ciągłość Ja, sens, psychologia egzystencjalna.

10.45 – 11.00 **mgr Joanna Roch, Pracownia Rozwoju Osobistego Ku Sobie**
Od korzeni do skrzydeł. Systemowe tło wczesnej dorosłości

Wystąpienie nawiązuje do systemowych teorii wyjaśniających funkcjonowanie rodzin zarówno na poziomie ich zasobów jak i wyzwań z jakimi się mierzą. Evelyn Duvall, amerykańska terapeutka rodzinna, stworzyła koncepcję pomagającą zrozumieć potrzeby rodziny zmieniające się w czasie. Według niej, każdą rodzinę możemy obserwować przez pryzmat tego, w jakiej fazie rozwojowej aktualnie się znajduje. Duvall dowodziła, że cykl życia rodziny składa się z 8 etapów zapoczątkowanych wejściem w związek dwojga ludzi - rodziców, a zakończonych ich śmiercią. W poszczególnych fazach system rodzinny mierzy się z różnymi wyzwaniami-m.in. związanymi z rozwojem dzieci i koniecznością adekwatnego dopasowania się do zmian z niego wynikających.

Powyższy model, objaśniając etapy życia rodziny, określi ramy prelekcji zapraszając do koncentracji na tym momencie życia systemu rodzinnego, w którym młodzi dorośli decydują się realizować część istotnych rozwojowo potrzeb poza strukturami grupy pierwotnej - opuszczają (czasowo lub na stałe) dom rodzinny, a rodzice, opiekunowie doświadczają różnic wynikających z tych zmian. Czas ten jest okresem dynamicznym, często wymagającym od systemu dużej elastyczności z jednej strony, a z drugiej stałości w pełnieniu roli wspierającej i stabilizacyjnej. Od okresu adolescencji młodzi ludzie kształtują swoją odrębność tożsamościową, budują swój system wartości, ćwiczą się w dokonywaniu niezależnych wyborów. Opuszczanie domu rodzinnego przez dzieci przebiega w ramach procesu o różnej dynamice i długości. Naturalną konsekwencją tego zjawiska jest konieczność odnalezienia się opiekunów, rodziców niejako „na nowo” w swojej roli wobec dzieci stających się bardziej samodzielnymi i realizującymi własne plany oraz zamiary. Ponadto para rodzicielska zyskuje nierzadko kolejne wyzwanie w postaci okazji do ponownego przyjrzenia się sobie jako

związkowi, swojej relacji w abstrakcji od roli i funkcji opiekuńczo-rodzicielskich. Procesy te, trwające w pewnej równoległości, mogą powodować na poziomie psychologicznym zarówno pewne trudności dla poszczególnych członków systemów rodzinnych jak i stanowić szansę na ich pełniejszy rozwój osobisty i bardziej satysfakcjonujące relacje.

Prelekcja zakłada zachęcenie odbiorców do osobistej refleksji na temat tego, co jako młodzi dorośli czerpią ze swoich systemów rodzinnych, a czego nie chcą powielać, realizować na ścieżce swojego dalszego rozwoju.

11.00 – 11.15 **lic. Milena Kowalczyk**, *Sekcja Andragogiczna SKNP, Pedagogika, Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Młodzi w opresji? Neoliberalne uwikłania systemu edukacji a doświadczanie presji edukacyjnej wśród uczniów klas maturalnych

Współczesna rzeczywistość, tak niejednoznaczna i zmienna, stawia pytanie o to, jak odnaleźć siebie w chaosie przemian i niepewności. To pytanie skierowane jest szczególnie do młodych, którzy kształtują swoją tożsamość, wchodzą w nowe role społeczne, czy też konfrontują się z realiami społeczno-zawodowymi. Zakres nowych doświadczeń i wyzwań jest dla wchodzących w dorosłość młodych ludzi, niejednokrotnie dużym i trudnym wyzwaniem. Współczesny świat neoliberalnych uwikłań poniekąd może ułatwić wybór drogi życiowej, wydaje się to być jednak zgubna iluzja „szczęśliwego” życia. Neoliberalna kultura skolonizowała różne obszary codziennego funkcjonowania, wpływając na doświadczanie świata, a także tego, jak człowiek rozumie i postrzega, siebie i innych. Zauważa się także przesunięcie rozważań nad edukacją ze sfery humanistycznej do sfery ekonomicznej i formowanie się ekonomicznego dyskursu kształcenia, który zdominowany jest kategoriami efektywności i skuteczności. Tym samym, elementy ekonomii wnikające do szkoły, sprawiają, że zaczyna ona działać na wzór firmy, kierując się zasadami obowiązującymi na rynku, tj. indywidualności, efektywności i konkurencji.

W wystąpieniu podejmę refleksję nad zjawiskiem presji osiągnięć edukacyjnych, która jest jednym z wielu czynników, które mogą przyczyniać się do narastania problemów psychicznych wśród młodych osób. Zaprezentuję wyniki z badań realizowanych w ramach pracy magisterskiej, w których poszukiwałam odpowiedzi na pytania: W jakim zakresie młodzi doświadczają presji edukacyjnej? Jakie źródła presji edukacyjnej wskazują maturzyści? Jakie są opinie młodych na temat występowania w szkole zjawiska presji edukacyjnej? Z jakimi emocjami wiąże presję edukacyjną? W jaki sposób radzą sobie z presją edukacyjną? W wyniku rozważań postawię pytanie, o cele i kierunki edukacji, w której jest „ukryty skarb”, jednak należy „ujrzeć go” na nowo, tak by móc mądrze towarzyszyć i wspierać młodych ludzi w rozwoju, a tym samym, w odnajdywaniu siebie.

11.15 – 11.30 **Marta Wągiel**, *Pedagogika specjalna, Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*
Wybitnie zdolny młody dorosły - najważniejszy sprawdzian

Wkraczanie w dorosłość połączone jest z budowaniem własnej tożsamości oraz przekonania o samym sobie. W rozwój tych kompetencji zaangażowane są zarówno wewnętrzne zasoby nagromadzone w trakcie całego życia, jak i aktualnie występujące czynniki charakteryzujące środowisko życia jednostki, a także diagnoza wybitnych zdolności, z którą łączy się wiele wyzwań. Wybitnie zdolni młodzi dorośli to osoby, które dzięki autonominacji lub opinii specjalisty postrzegane są jako uzdolnione. W stereotypach wybrzmiewa, iż są gotowi na każdy test. Jak jednak poradzili sobie z najważniejszym sprawdzianem w ich życiu? Pragnienie czucia się komfortowo ze sobą (z wszystkimi cechami różniącymi ich od rówieśników) oraz pragnienie rozwijania swojego potencjału, niekiedy otwiera przed nimi nowe możliwości, ale także jest źródłem trudności.

W badaniach jakościowych z udziałem trzech wybitnie zdolnych osób, przeprowadzono wywiady częściowo-ustrukturyzowane, które odpowiadają na pytania o rozwój społeczny wybitnie zdolnych młodych dorosłych. Celem wystąpienia jest uwrażliwienie na potrzebę zachowania równowagi między potrzebami dotyczącymi rozwoju emocjonalnego i społecznego a rozwojem poznawczym.

11.30 – 11.45 **lic. Sara Jabłońska**, *Pedagogika, Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*
Perfekcjonizm a prokrastynacja

W potocznym rozumieniu perfekcjonizmu często ujmuje się tylko jedną - pozytywną - stronę tego zjawiska. Bywa ono utożsamiane z byciem sumiennym i dokładnym. Wiele osób z chęcią określa się jako perfekcjonistów, nie mając świadomości, jakie negatywne konsekwencje niesie omawiane zjawisko. Warto więc przyjrzeć się drugiemu wymiarowi tego pojęcia. Okazuje się bowiem, że z perfekcjonizmem mogą łączyć się takie problemy jak: depresja, zaburzenia odżywiania, lęk i stres. Ponadto może on powodować trudności z podejmowaniem decyzji, koncentracją oraz prokrastynacją. Pod pojęciem ostatniego z wymienionych skutków kryje się zwlekanie z wykonaniem danego zadania, mimo świadomości negatywnych konsekwencji wiążących się z tym działaniem. Termin ten dobrze znany jest studentom, jednak podobnie jak w przypadku perfekcjonizmu, często nie postrzega się go holistycznie. Osoby będące prokrastynatorami uważa się za leniwe, nie zauważając z jakimi problemami przychodzi im się mierzyć. Ciekawym jest fakt, że mimo tego, iż oba zjawiska mają ze sobą wiele wspólnego (poczucie presji, lęk, niska samoocena), to postrzeganie ich przez społeczeństwo bywa zupełnie inne. Celem wystąpienia jest przybliżenie konsekwencji, jakie mogą nieść za sobą zjawiska perfekcjonizmu i prokrastynacji dla zdrowia psychicznego.

11.45 – 12.00 **Karolina Piekarska**, *Pedagogika, Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*
Ja jako nauczyciel(ka) – autonarracje studentek przygotowujących się do przyszłej roli zawodowej

Każdej sytuacji towarzyszy historia. Jest ona wypełniona treścią, którą z kolei jako sformułowany byt można nazwać narracją. Znajduje się we wszystkich sferach dotyczących ludzkiego funkcjonowania – w codziennych obowiązkach, relacjach międzyludzkich, pracy, szkole, religii, kulturze. W swoim wystąpieniu poruszę szczególny rodzaj narracji, w której

podmiot tworzący opowieści jest ich pierwszoplanowym bohaterem – to autonarracja. W koncepcji tożsamości narracyjnej autorstwa Dana P. McAdamsa autonarracja jest konstruktem stanowiącym element tożsamości narracyjnej, jako opowieść, którą jednostka kreuje na drodze formowania swojego wewnętrznego Ja, ku uformowaniu własnej osobowości. Człowiek jest opowieścią umiejscowioną na osi czasu swojego życia, poprzez narrację poznaje i rozumie siebie oraz świat, w którym funkcjonuje. Mimo że kształtowanie autonarracji nie jest łatwym procesem, myślę, że bez niego nie jest możliwe odnalezienie siebie.

W swoim wystąpieniu zaprezentuję fragment moich badań przeprowadzonych w ramach pracy magisterskiej. Zostały one osadzone w strategii jakościowej, w schemacie studium przypadku, realizowane za pomocą metody photovoice. Celem moich badań było rozpoznanie i opisanie autonarracji studentów, odnoszących się do wyobrażenia siebie w roli nauczyciela, stworzonych w odniesieniu do ich doświadczeń szkolnych z okresu adolescencji.

Jak osoby badane postrzegają zawód nauczyciela? Czy wyobrażają sobie siebie w przyszłej roli zawodowej? Jeżeli tak, to w jaki sposób? Między innymi na te pytania odpowiem podczas mojego wystąpienia.

12.00 – 12.15 **lic. Bartosz Zdunowski**, *Dziennikarstwo i komunikacja społeczna, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*
Autorytety a rozwój osobisty. Czy posiadanie wzoru do naśladowania może wpłynąć na studenta oraz jego dalszą edukację i rozwój?

Wystąpienie koncentruje się na znaczeniu autorytetów w rozwoju osobistym studentów, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu autorytetów na kształtowanie wartości, postaw, aspiracji i celów życiowych. Badanie tej tematyki jest istotne w kontekście środowiska akademickiego, gdzie studenci są narażeni na różnorodne wpływy i mają możliwość znalezienia inspirujących postaci, które mogą służyć jako wzorce do naśladowania. W prezentacji zostaną omówione różne aspekty roli autorytetów w rozwoju osobistym studentów: autorytety jako źródło inspiracji, które pomagają studentom odkryć swoje pasje i zainteresowania oraz sformułować klarowne cele życiowe; wpływ autorytetów na kształtowanie wartości i postaw studentów; potencjalne wyzwania związane z poszukiwaniem autorytetów i wskazówki, jak radzić sobie z nimi; znaczenie samodzielności myślenia i krytycznego podejścia do autorytetów.

12.15 – 12.30 **Dyskusja**

12.30 – 13.00

PRZERWA KAWOWA
II piętro

II CZEŚĆ

OBRADY W SEKCJACH TEMATYCZNYCH

(Sekcja 1, Sekcja 2 i Sekcja 3 odbywają się równolegle w godz. 13.00 – 15.00)

SEKCJA 1
ŚWIAT REALNY A ŚWIAT WIRTUALNY MŁODYCH DOROSŁYCH
sala 173 (parter)

Moderator: **dr Kinga Majchrzak-Ptak**, *Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, UMK w Toruniu*

13.00 – 13.15 **lic. Elżbieta Sikora**, *Pedagogika, Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*
Księżniczki Disneya na przestrzeni lat, czyli obraz młodej kobiety w mediach

Czy istnieje kobieta idealna? Co składa się na jej wizerunek? Zakładając, że płęć konstruowana jest społecznie, obraz kobiety idealnej tworzony jest zarówno przez normy społeczne, kulturowe, a także wszechotaczające nas media. Żyjąc w kulturze obrazu, "kobiecość" często odnosi się wyłącznie do ciała kobiety. Duchowość oraz inne aspekty schodzą na dalszy plan, a zjawisko to określa się somatyzacją tożsamości. Chociaż oddziaływanie mediów na odbiorców może być różne, tak samo jak wyobrażenia o świecie, to trudno zaprzeczyć, że istnieje kanon piękna. Wyróżnić można zestaw „uniwersalnych”, stereotypowych cech, które łączone są z kobiecością w krajach patriarchalnych. Literatura antropologiczna wyróżnia trzy podstawowe archetypy kobiecości: matki, dziewicy oraz związane z seksualnością. Jednak w swoim wystąpieniu chciałabym skupić się na świecie wykreowanym przez studio Walta Disneya na przestrzeni lat - dokładnie na franczyzie Księżniczki Disneya. Współcześni badacze wyróżnili 3 fazy filmów tego studia i chociaż nazwali je na różne sposoby, to obejmują one te same animacje. Każdy okres charakteryzują inne, różne wzorce i wartości, które zaprezentuję.

13.15 – 13.30 **lic. Sandra Więzowska**, *Dziennikarstwo i komunikacja społeczna, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*
Wpływ social mediów na samoocenę odbiorcy

Cel wystąpienia: Zobrazowanie wpływu social mediów na system wartości człowieka
Poruszane zagadnienia: body shaming, body positive, inkluzywność, fotografia ciała, retusz, media masowe, ideał piękna, bezkarność w mediach
Główne tezy: Social media są głównym czynnikiem kształtującym samoocenę odbiorcy poprzez kreowanie nierealnych standardów piękna i sukcesu. Social media prowadzą do porównywania się z idealizowanymi wizerunkami, co może prowadzić do niskiego poczucia własnej wartości i niezadowolenia z własnego wyglądu, osiągnięć i stylu życia. Wysoka widoczność życia innych osób na social mediach, szczególnie jeśli wydają się one bardziej udane i szczęśliwe, może prowadzić do poczucia niezadowolenia z własnej sytuacji życiowej i osiągnięć.
Podczas wystąpienia zaprezentuję rosnący wpływ platform społecznościowych na sposób, w jaki użytkownicy postrzegają siebie. W centrum uwagi znajdzie się tworzenie nierealistycznych standardów piękna i sukcesu, które wpływają na samopoczucie i samoocenę jednostki. Media

społecznościowe przyczyniają się do kreowania zakłamanej rzeczywistości poprzez manipulowanie zdjęciami i wpływają na porównywanie się z idealizowanymi wizerunkami. W prezentacji podkreślę również negatywne skutki, takie jak niskie poczucie własnej wartości, niezadowolenie z wyglądu i osiągnięć, a także uzależnienie od zewnętrznego potwierdzenia w postaci lajków i komentarzy. Celem prezentacji jest zwiększenie świadomości na temat wpływu social mediów na samoocenę oraz zachęta do promowania zdrowej samoakceptacji w społeczności online.

13.30 – 13.45 **lic. Wiktoria Niespodziana**, *Wydział Pedagogiki, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy*

Doświadczenia osób naznaczonych zjawiskiem bodyshamingu - oddziaływania profilaktyczne

Moje wystąpienie dotyczyć będzie pojęcia bodyshamingu, który jest rodzajem przemocy psychicznej coraz częściej występującym wśród młodych dorosłych. W wystąpieniu zostanie przedstawiony główny cel badawczy oraz praktyczny cel badań. Głównym celem badawczym sformułowanym na potrzeby analizy przedmiotu badań jest poznanie, opisanie i interpretacja doświadczeń osób naznaczonych zjawiskiem bodyshamingu. Praktycznym celem badań uczyniono opracowanie projektu działań profilaktycznych. Głównym problemem badawczym ustanowiono doświadczenia osób naznaczonych zjawiskiem bodyshamingu. Został on rozszerzony o problemy szczegółowe dotyczące doświadczonych przejawów bodyshamingu, sytuacji, w których doświadczono bodyshamingu. Badania objęły zagadnienia dotyczące sprawców bodyshamingu oraz negatywnych konsekwencji, które za sobą ciągnie. Kolejno przedstawię użytą strategię badań oraz metody, narzędzia oraz techniki wykorzystane do badań. Za metodę badawczą posłużyła metoda indywidualnych przypadków. Metodą gromadzenia danych uczyniono wywiad. Technika poboczna, której użyto jest obserwacja.

Wnioski z przeprowadzonych badań pokazują, że najczęstszym przejawem bodyshamingu jest mowa werbalna. Najczęściej sprawcami bodyshamingu są najbliższe osoby, co powoduje znacznie większy ból psychiczny, aniżeli bodyshaming ze strony obcej osoby. Bodyshaming jest przemocą psychiczną, która jest ciężka do zbadania i udowodnienia, ponieważ nie ma po niej śladów fizycznych. Najczęściej ofiary szukają pomocy u bliskich osób, ponieważ w takiej relacji istnieje więź, poczucie bezpieczeństwa oraz zaufanie. Bodyshaming, który znacznie obniża samoocenę jest pierwszym krokiem do zaburzeń depresyjnych. Brak profilaktyki jest przyczyną występowania bodyshamingu. Na koniec wystąpienia przedstawię program profilaktyczny dotyczący przeciwdziałania zjawisku bodyshamingu wśród młodzieży pt.: „G o r s i n i” oraz projekt fotograficzny, stworzony na potrzeby programu, przedstawiający ludzi oraz ciało, które uległo bodyshamingowi. Fotografie zostaną wzbogacone o cytaty z wywiadów.

13.45 – 14.00 **mgr Grzegorz Rogalski**, *Nauki o Rodzinie, Wydział Teologiczny, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Gry cyfrowe jako przestrzeń rozwoju osobowego

Potrzeba znalezienia środowiska oraz narzędzi do samorozwoju jest istotną sprawą w życiu młodych dorosłych. Szczególną rolę w naszym życiu odgrywają technologie. Ich

wszechobecność unaocznia nam wielkość i zakres zmian zachodzących w sferze kulturowo-społecznej. Umożliwia to podjęcie aktywności samorozwoju w kolejnej przestrzeni – cyfrowej. Łatwa dostępność oraz prostota obsługi współczesnych mediów stawia młodych dorosłych w komfortowej sytuacji. W tym miejscu należy się zastanowić nad efektywnością rozwoju osobowego wykorzystując gry cyfrowe. Człowiek jest istotą lubiącą się bawić. W związku z tym elementem ludzkiej egzystencji pojawia się możliwość produktywnego wykorzystania gier w procesie samorozwoju. Świadomy użytkownik może wykorzystać to medium w wielu obszarach rozwoju. Do próby odpowiedzi na powyższy problem została zastosowana wnikliwa analiza dokumentów. Dotychczasowe badania wskazują jasno, iż świadomy użytkownik gier – gracz, potrafi w znaczący sposób pozytywnie wykorzystać gry cyfrowe do rozwoju kompetencji cyfrowych, językowych, społecznych i poznawczych. Gry rozwijają naszą sferę kulturową. Badania pokazują, iż to gracz wybiera grę. Podobnie jak nie każdy ogląda np. horrory, również i w sferze gier, gracz potrafi świadomie wybrać odpowiednią produkcję. Okazuje się, że gry cyfrowe nie wpływają tak negatywnie na młode osoby, jak się potocznie uznaje. Można dostrzec zmianę traktowania gier cyfrowych jak wartościowego środowiska rozwoju, chociażby w postaci dodania do kanonu lektur gier, jak i zwiększenia ilości prowadzonych badań nad pozytywnymi aspektami gier. Dostrzegany jest trend poważniejszego traktowania gier cyfrowych jako znakomitego środowiska rozwoju. Dalszym krokiem powinna być ciągła, merytorycznie poprawna, edukacja medialna zarówno w środowisku dzieci, młodych dorosłych, jak i rodziców. Dodatkowo w kategorii gier można również zwrócić uwagę na aspekt twórczy. Współcześnie istnieją olbrzymie możliwości tworzenia gier. Przedmiotem przyszłych badań mogłoby być zbadanie ilu z graczy próbowało w swoim życiu stworzyć grę rozwijając przy tym wiedzę z zakresu grafiki, programowania, narracji czy nawet dźwięku.

14.00 – 14.15 **lic. Marta Miler**, *Dziennikarstwo i komunikacja społeczna, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Granice i ograniczenia technologii językowych - dlaczego Chat GPT nie może być traktowany jako nieomylnie źródło informacji?

W dzisiejszych czasach, w dobie postępującej automatyzacji i sztucznej inteligencji, Chat GPT stał się narzędziem coraz częściej stosowanym w wielu dziedzinach. Choć jego funkcjonalność jest imponująca, to jednak celem mojego wystąpienia jest udowodnienie, że nie należy traktować wyników uzyskanych w pracy z Chatem GPT jako wyznacznik prawdy.

W mojej prezentacji przedstawię sposób działania Chatu GPT oraz wyniki eksperymentu, który przeprowadziłam z użyciem tego narzędzia. Chat GPT to narzędzie oparte na systemie sztucznej inteligencji, który na podstawie wstępnie wprowadzonych informacji generuje odpowiedzi na zadawane mu pytania. System ten jest oparty na sieci neuronowej, która uczy się na podstawie ogromnej ilości danych, a następnie potrafi generować odpowiedzi na zadawane pytania. W teorii, Chat GPT powinien być w stanie generować poprawne odpowiedzi na pytania, ale w praktyce wyniki jego działania nie są zawsze w pełni dokładne.

Przygotowaniom do wystąpienia towarzyszyły dwie metody: Analiza treści dotyczących działania Chatu GPT pozwoli mi na ukazanie jego ograniczeń i możliwości, a także na zidentyfikowanie potencjalnych błędów i nieścisłości. Wyjaśnię jak działa Chat GPT oraz dlaczego i kiedy mówimy o “halucynacjach”. Eksperyment z użyciem Chatu GPT, który pozwoli na porównanie jego odpowiedzi z rzeczywistymi faktami i wynikami uzyskanymi z

innych źródeł. Wyniki eksperymentu jednoznacznie wskazują na to, że Chat GPT nie powinien być traktowany jako wyznacznik prawdy. Choć narzędzie to potrafi generować poprawne odpowiedzi, to nie zawsze jest w stanie zapewnić pełną i dokładną informację, a także może wprowadzać błędne lub niekompletne informacje. Podsumowując, prezentacja ma na celu zwrócenie uwagi na ograniczenia Chatu GPT i podkreślenie, że w kwestii ustalania prawdy należy opierać się na różnorodnych źródłach i narzędziach, a nie tylko na pojedynczym narzędziu, takim jak Chat GPT. Choć Chat GPT może być pomocny w wielu sytuacjach, to nie należy traktować go jako wyznacznika prawdy, ponieważ jego odpowiedzi są ograniczone przez brak kontekstu i ogólny charakter jego algorytmu.

14.15 – 14.30 **Oliwia Wydra**, *Pedagogika specjalna, Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*
Doświadczenia przebudźcowania sensorycznego u studentów UMK

W wystąpieniu omówię czym są problemy sensoryczne i jaki wpływają one na codzienne życie człowieka. Przedstawię wyniki przeprowadzonego przeze mnie badania ankietowego diagnozującego skalę problemów sensorycznych wśród studentów UMK oraz deklarowane zainteresowanie korzystaniem z pokoju wyciszeń. Pokój wyciszeń to jedna z form wspierania osób doświadczających przebudźcowania sensorycznego. Polega na wydzieleniu na uniwersytecie przestrzeni przeznaczonej do wyciszenia i odpoczynku. Forma ta zapewnia dostępność przestrzeni publicznej, a przede wszystkim poczucie komfortu i bezpieczeństwa. Podczas przeprowadzonego badania respondenci mieli możliwość sugerowania rozwiązań jakie można byłoby wprowadzić w salach wyciszeń na uniwersytecie. Udzielone odpowiedzi pozwoliły zobrazować doświadczane trudności ale także unaocznily wewnętrzny paradoks dostępności - niemożność znalezienia rozwiązania, które odpowiadałoby wszystkim osobom. Badania przeprowadzono na losowej grupie 100 studentów.

14.30 – 14.45 **Marcelina Wiśniewska, Radosław Szczepański**, *Socjologia, Instytut Nauk Politycznych, Wydział Nauk Społecznych, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie*
Doświadczenie międzypokoleniowe na przykładzie studentów socjologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

W roku akademickim 2016/2017 władze Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie podjęły decyzję o uruchomieniu studiów na kierunku Socjologia w formule 40+. Program zajęć dopasowane do potrzeb osób pracujących, umożliwiając jednocześnie udział w studiach osobom bezpośrednio po maturze. Prowadzony przez 6 lat program pozwolił na zdobycie wyższego wykształcenia wielu osobom. Problemem badawczym w przedstawianej pracy jest doświadczenie międzypokoleniowe wynikające ze wspólnego studiowania osób po czterdziestce z osobami w wieku ich dzieci. Poprzez pojęcie „doświadczenie międzypokoleniowe” autorzy rozumieją podobieństwa i różnice w nauce, komunikacji, relacje oraz interakcje z innymi, umiejętność posługiwania się technologiami, jak i łatwość w przyswajaniu wiedzy. Badania przeprowadzono z zastosowaniem metody jakościowej i wywiadu pogłębionego wśród studentów - przedstawicieli obu grup wiekowych na kierunku Socjologia. W kwestionariuszu wywiadu znalazły się między innymi pytania o

trudności w komunikacji, dystansu spowodowanego wiekiem, problemów z nowoczesnymi technologiami. Badanie uzupełnione jest o osobistą refleksję autorów niniejszego referatu, studentów w/w kierunku będących na III roku studiów 40+. Studenci reprezentowali obie grupy wiekowe i byli zarówno uczestnikami, jak i obserwatorami interakcji swoich kolegów.

14.45 – 15.00 **Dyskusja**

SEKCJA 2
WYZWANIA ROZWOJOWE MŁODYCH DOROSŁYCH
sala 397 (II piętro)

Moderator: **dr Katarzyna Wasilewska-Ostrowska**, *Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

13.00 – 13.15 **lic. Martyna Ferchow**, *Pedagogika, Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*
Toksyczni rozwodnicy, czyli jak rozwód rodziców wpływa na życie młodych dorosłych

Rozwód rodziców diametralnie zmienia funkcjonowanie dziecka w rodzinie. Życie w rodzinie dysfunkcyjnej (niepełnej), bez stałej obecności jednego z rodziców, bezpośrednio wpływa na rozwój dziecka i ma swoje konsekwencje w późniejszym jego życiu.

Młodzi dorośli, którzy w dzieciństwie przeżyli rozwód rodziców, niejednokrotnie doświadczają zaburzeń osobowości, trudności w nawiązywaniu, tworzeniu stałych relacji i związków partnerskich czy też problemów z seksualnością. Są również podatni na różnego rodzaju uzależnienia. W swoim wystąpieniu dokonam przeglądu teorii i badań na temat złożonego świata młodych dorosłych, którzy doświadczyli rozvodu swoich rodziców.

13.15 - 13.30 **Oliwia Borkowska**, *Pedagogika specjalna, Wydział Studiów Edukacyjnych, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu*
Funkcjonowanie młodej dorosłej z ADHD - droga do poznania siebie poprzez przewycięzanie codziennych trudności

Cel: Szerzenie świadomości na temat zespołu nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi na podstawie badań naukowych i doświadczeń własnych.

Poruszane tezy: trudności wynikające z ADHD i propozycje sposobów radzenia sobie z nimi, problematyka ww. zaburzenia, rola wczesnej diagnozy i włączenia zindywidualizowanych działań terapeutycznych.

Teza główna: istnieje ścisły związek między trudnościami wynikającymi z ADHD a odczuwaną jakością życia i postrzeganiem siebie.

Artykuł, na którym chciałabym oprzeć merytoryczną część swojego wystąpienia to „Neuropsychological deficits in relation to ADHD symptoms, quality of life, and daily life functioning in young adulthood” autorka dr Douglasa Sjöwall i prof. Lisy B. Thorell. Został

on opublikowany online pod koniec 2019 roku. Wybrałam go, ponieważ szczegółowo omawia funkcjonowanie młodych dorosłych z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi w kontekście: odczuwanej jakości życia, problemów w odniesieniu do osiągnięć akademickich, bezrobocia, przestępczości i wypadków drogowych. Analizy zostały wykonane na grupie 121 młodych dorosłych z ADHD (56% mężczyzn) w wieku 26 lat, którzy byli rekrutowani z większego badania zgłębiającego rozwój objawów ADHD i deficytów neuropsychologicznych od wczesnego dzieciństwa do dorosłości. Próba uwzględniona w tym badaniu stanowiła 82% ze 148 osób uczestniczących, do których można było dotrzeć w 26-letniej obserwacji. Celem analizy było zbadanie samooceny funkcjonowania neuropsychologicznego, tj. deficytów wykonawczych, zachowań związanych z opóźnieniem i rozregulowaniem emocji, w odniesieniu do poziomu objawów ADHD, funkcjonowania w życiu codziennym i jakości życia. Główny wniosek badań stanowi o statystycznie zmniejszonej odczuwanej jakości życia osób z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi, zwiększonych szans na bezrobocie, skłonności do podejmowania działań przestępczych i częstszego uczestnictwa czynnego w wypadkach drogowych. Prócz tego, badania wskazują na istotny wpływ terapii jako formy wsparcia osób z ADHD - szczególnie tych, które mają duże trudności z funkcjami wykonawczymi (gdyż nasilenie objawów u osób z ww. zaburzeniem jest niejednolite). By wzbogacić swoją wypowiedź, jako samorzeczniczka, w swoim wystąpieniu odniosę się do własnych doświadczeń, przemyśleń i sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi wynikającymi z ADHD.

13.30 - 13.45 **Julia Ostrowska**, *Pedagogika specjalna, Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Jak zapobiec nawrotom epizodów choroby afektywnej dwubiegunowej?

Choroba afektywna dwubiegunowa (ChAD) to przewlekła choroba psychiczna, trwająca do końca życia, nazywana też psychozą maniakalno-depresyjną lub rzadziej cyklofrenią. Jest to choroba dynamiczna, którą charakteryzują radykalne zmiany nastroju, energii, procesów poznawczych i zachowania zmieniające się w czasie. Częste nawroty choroby i skala zmian w funkcjonowaniu potrafią bardzo zakłócać codzienne życie chorych. Okresy depresji przebiegające z wyraźnym spadkiem napędu, energii niejednokrotnie powodują wycofywanie z podstawowych rodzajów aktywności, zaniedbywanie obowiązkowych działań, rezygnację z własnych celów życiowych, zrywanie relacji z otoczeniem. Pojawiające się oceny depresyjne, poczucie winy, niskiej wartości, stałego cierpienia wyzwalają myśli samobójcze i prowadzą do podejmowania działań samobójczych. Dużym problemem, niekiedy bardzo dezorganizującym życie chorego i jego otoczenia, są również stany hipomanii i manii. Pacjenci z reguły nie odczuwają chorobowego charakteru swojego stanu. Są nadaktywni, działają chaotycznie i lekkomyślnie. W poczuciu beztroski i własnej nieomyślności podejmują ważne życiowo i często niekorzystne dla siebie decyzje, wydają nadmiernie pieniądze, zaciągają kredyty, wchodzą w ryzykowne relacje, podejmują nagłe podróże.

W swoim wystąpieniu podejmę próbę odpowiedzi na pytania: Jak dbać o samego siebie chorując na ChAD? Jakie znaczenie odgrywa psychoedukacja w przebiegu ChAD? W jaki sposób zapobiegać epizodom depresji i manii/hipomanii?

13.45 – 14.00 **Martyna Nowak, Oliwia Milaszewska**, *Koło Naukowe Pedagogiki, Pedagogika, Wydział Nauk o Wychowaniu, Uniwersytet Łódzki*
Różnice międzypłciowe a spektrum autyzmu

Na zaburzenia w spektrum autyzmu (ASD) składa się szereg objawów, które możemy odszukać m.in. w obecnie (jeszcze) obowiązującej klasyfikacji chorób ICD-10 oraz w nowej klasyfikacji ICD-11. Jednakże, na przestrzeni lat zaobserwowano różnice pomiędzy zauważalnymi objawami wśród kobiet i mężczyzn. Zjawisko to tym bardziej jest widoczne, gdy przyjrzymy się osobom otrzymującym diagnozę dopiero w okresie dorosłości. W wielu opracowaniach zauważalna jest tendencja do opisywania objawów w zakresie spektrum autyzmu jedynie w okresie dzieciństwa. Okres wchodzenia w dorosłość stawia młodego człowieka przed nowymi wymaganiami, trudnościami jak i wyzwaniem. Warto więc skupić uwagę na sytuacji osób neuroróżnorodnych, które dotkliwiej odczuwają zmiany wynikające z wchodzenia w nową rolę społeczną. W swoim wystąpieniu dokonam przeglądu publikacji naukowych dotyczących różnic jak i podobieństw międzypłciowych w zakresie doświadczania objawów (głównie przez młodych dorosłych/dorosłych, ale nie tylko) świadczących o byciu w spektrum autyzmu. Kontynuacja badań w tym zakresie jest niezwykle istotna, ponieważ z pewnością usprawni ona proces diagnostyczny.

14.00 – 14.15 **Agata Markowska**, *Pedagogika specjalna, Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*
Niezgodność płciowa osób ze spektrum autyzmu – w poszukiwaniu siebie

Referat dotyczy niezgodności płciowej młodych dorosłych, posiadających diagnozę zaburzeń ze spektrum autyzmu (ang. Autism Spectrum Disorder, ASD). ASD to grupa zaburzeń neurorozwojowych, charakteryzujących się deficytami w obszarze komunikacji i interakcji społecznych oraz występowaniem stereotypowych wzorców zachowań, zainteresowań i aktywności. W populacji osób ze spektrum autyzmu zauważyć można znaczącą liczbę osób doświadczających niezgodności płciowej. Niezgodność płciowa to nieutożsamianie się z płcią nadaną podczas urodzenia. Podejmowanie problematyki niezgodności płciowej osób ze spektrum autyzmu jest tematem niezwykle istotnym z uwagi na poszerzanie świadomości społecznej i niwelowanie barier. Obie te kwestie jako współwystępujące wskazują nowe oblicza ludzkich doświadczeń związanych z wykluczeniem i stygmatyzacją.

Wystąpienie jest efektem przeprowadzenia wstępnych badań metodą wywiadów mało kierowanych z wykorzystaniem kwestionariusza wywiadu częściowo ustrukturyzowanego. Celem badań jest poznanie osobistych doświadczeń osób z diagnozą spektrum autyzmu identyfikujących się jako osoby niebinarne i transpłciowe. Główne pytania badawcze oscylują wokół problematyki związanej z funkcjonowaniem społecznym i postrzeganiem norm społecznych. Wystąpienie będzie wzbogacone o wyniki i dane z zagranicznych badań naukowych wyjaśniających podejmowane zagadnienia. Wnioski z przeprowadzonych do tej pory badań i analiza zaprezentowane podczas wystąpienia mają na celu zwiększyć świadomość społeczną dotyczącą niebinarności i transpłciowości osób ze spektrum autyzmu jako czynników podwójnie stygmatyzujących.

14.15 – 14.30 **Katarzyna Czarnota**, *Medioznawstwo, Dziennikarstwo i komunikacja społeczna, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Dyskryminacja osób z niepełnosprawnością w życiu zawodowym oraz społecznym

Wystąpienie dotyczy problematyki dyskryminacji osób z niepełnosprawnością w życiu zawodowym oraz społecznym. Zostaną w nim wyjaśnione dwa zasadnicze pojęcia: niepełnosprawność oraz dyskryminacja. W wystąpieniu poruszę trzy problemy badawcze: utrudnienia w zatrudnieniu związane z poszczególnymi rodzajami niepełnosprawności - klasyfikując dany rodzaj niepełnosprawności do możliwości zatrudnienia, dyskryminacja przy zatrudnieniu – przedstawiając charakterystykę zatrudnienia oraz postawy reprezentowane przez społeczeństwo wobec osób niepełnosprawnych oraz stosunek osób sprawnych do niepełnosprawnych. W wyniku rozważań nad tą problematyką można dojść do następujących wniosków: osoby z niepełnosprawnością są dyskryminowane zarówno w życiu zawodowym, jak i społecznym, są zatrudniane do najprostszych prac np. ochrony osób i mienia, sprzątnia w których wynagrodzenie za pracę jest niskie, zatrudnienie często zależy od rodzaju stopnia niepełnosprawności, a nie od wykształcenia, zdobytych kwalifikacji czy umiejętności miękkich tych osób. Szansą na zatrudnienie osób niepełnosprawnych może być pozyskanie przez nich zaufania u potencjalnego pracodawcy, członków rodziny czy osób z bliskiego otoczenia. W postrzeganiu osób niepełnosprawnych przez społeczeństwo ważne jest przełamywanie stereotypów dotyczących ich cech fizycznych, jak i zachowania.

14.30 - 14.45 **Magdalena Bielicka**, *Pedagogika specjalna, Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Dorastanie osób z niepełnosprawnością intelektualną z perspektywy rodzica

Narodziny dziecka niepełnosprawnego wiążą się z koniecznością dokonania zmiany w definicji, jaką stworzyli rodzice, oczekując na narodziny potomka. Okres ciąży to często mniej lub bardziej uświadomione pozytywne oczekiwanie dotyczące wyglądu, zachowań i rozwoju dziecka. To także plany i marzenia dotyczące jego przyszłości. W sytuacji narodzin dziecka z niepełnosprawnością intelektualną konieczne jest przeorganizowanie zarówno obrazu dziecka stworzonego przed narodzinami, jak i planów oraz nadziei na przyszłość. U rodziców często pojawia się lęk oraz niepewność dotycząca szans rozwojowych dziecka na każdym etapie jego rozwoju. Celem przeprowadzonych badań jest pokazanie postawy rodziców wobec dorastania osób z niepełnosprawnością intelektualną. Praca koncentruje się na dogłębnej analizie trudności, jakie napotykają rodzice osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście procesu usamodzielniania się ich dzieci. Badania przeprowadzone zostały w strategii jakościowej w schemacie studium przypadku przy wykorzystaniu wywiadu częściowo ustrukturyzowanego. Terenem badań była Szkoła Przesposabiająca do Pracy nr 19 w Toruniu. W badaniu wzięło udział 6 rodziców osób z niepełnosprawnością intelektualną. W wyniku analizy przeprowadzonej na zebranych materiałach, przedstawiono kilka kluczowych tematów dotyczących dorastania tych osób.

14.45 – 15.00 **Dyskusja**

SEKCJA 3
AKTYWNOŚĆ EDUKACYJNO-ZAWODOWA MŁODYCH DOROSŁYCH
sala 394 (II piętro)

Moderator: **dr Anna Kławsiuć-Zduńczyk**, *Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

13.00 – 13.15 **lic. Paulina Matysiak**, *Sekcja Andragogiczna SKNP, Pedagogika INP WFiNS, Historia, Instytut Historii i Archiwistyki, Wydział Nauk Historycznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Motywacje kobiet do zdobycia wykształcenia wyższego. Analiza historyczno-porównawcza

Gdy w XIX wieku po raz pierwszy oficjalnie dano kobietom możliwość zdobycia wykształcenia wyższego, nastąpił przełom w strukturze społeczno-zawodowej. Pionierki nowoczesnej polskiej nauki, które udawały się na uniwersytety dały przykład kolejnym pokoleniom kobiet, dla których wykształcenie również stawało się najwyższą wartością. Celem wystąpienia jest ukazanie, poprzez wykorzystanie analizy historyczno-porównawczej, jak na przestrzeni wieków zmienił się kobiecy system wartości w kwestii podejmowania studiów. Badania w zakresie gender studies pozwalają na stworzenie zbiorowego portretu studentek, co pozwala na rozszerzenie perspektywy uniwersalistycznej badań z zakresu historii nauki i edukacji. Pierwsze dekady zdobywania wykształcenia wyższego przez kobiety, to przede wszystkim okres walki z trudnościami finansowo-prawnymi. Tym samym możemy mówić o stosunkowo małej liczbie kobiet, które dla studiów gotowe były na podjęcie się przeróżnych wyrzeczeń. Do tego dochodziło często włączenie się w działalność polskiego ruchu emancypacyjnego, który od początku istnienia skupiał się na kwestiach edukacyjnych. Wraz z upływem lat rósł dostęp do poszczególnych szczebli edukacji, a tym samym coraz powszechniejsza stała się obecność kobiet na uczelniach. Jednak decyzje kobiet o podjęciu się studiów uzależnione wciąż były od kwestii finansowych i środowiskowych. Dopiero czasy PRL-u otworzyły kobietom w Polsce w pełni swobodną drogę do edukacji wyższej. Kampanie propagandowe usadzały kobiety w roli studentek i promowały wizerunek młodych wykształconych dziewcząt. Wkrótce liczba kobiet na studiach była większa niż liczba mężczyzn, co przed wojną było zjawiskiem niewyobrażalnym. Szły za tym zmiany związane z przewartościowaniem wykształcenia, które traktowane zaczynało być przez kobiety, jako dodatkowy atut, nie zaś jako cel nadrzędny lub chociażby ekonomiczny, jak miało to miejsce w przypadku mężczyzn. Współczesne badania statystyczne i socjologiczne wskazują na kolejne przemiany, jakie zaszły w tej sferze. Porównanie motywacji kobiet w poszczególnych okresach historycznych, z czasami obecnymi pokazuje, że z wraz ze spadkiem znaczeniem wykształcenia wyższego w Polsce doszło do wyrównania się poziomu motywacji kobiet do studiowania z męskimi motywacjami, jednak na przestrzeni wieków przemiany prawne i kulturowe sprawiły, że motywacja ta uwarunkowana jest zgoła różnymi czynnikami społecznymi i ekonomicznymi.

13.15 – 13.30 **Wiktoria Gazda**, *Pedagogika, Doradztwo Zawodowe i Personalne, Wydział Studiów Edukacyjnych, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu*
Aktywność w kołach naukowych jako dążenie do dobrostanu (przed)zawodowego - na przykładzie badań własnych

Celem wystąpienia jest zwrócenie uwagi na wartość aktywności studentów w kołach naukowych.

Poruszane zagadnienia: porównanie działalności studentów w kołach naukowych przed i w trakcie pandemii; spojrzenie studentów na zagadnienie kariery i rozwijania jej; związki działalności w kołach naukowych z wejściem na rynek pracy; działalność w kole jako kompetencja wyróżniająca.

Główne tezy: członkowie kół świadomie kształtują swoją karierę; działalność w kole wpływa pozytywnie na wejście na rynek pracy przez młodych dorosłych; pandemia utrudniła działalność społeczną, ale nie ograniczyła naukowej.

Grupa badanych: członkowie kół naukowych Wydziału Studiów Edukacyjnych na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Metoda badań: metoda sondażu diagnostycznego, narzędzie: ankieta

Wyniki badań: potwierdziły założone tezy.

13.30 – 13.45 **Julia Czaplejewicz**, *Pedagogika specjalna, Wydział Studiów Edukacyjnych, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu*
Działania wolontariackie w życiu młodych dorosłych

Cel: Ukazanie wpływu działań wolontariackich na postawy społeczne i rozwój młodych dorosłych z odwołaniem do własnych doświadczeń oraz literatury naukowej.

Poruszane tezy: definiowanie pojęcia “wolontariusz”, wpływ działań wolontariackich na rozwój młodych osób, wpływ działań wolontariackich na kształtowanie postaw społecznych i cech charakteru

Teza główna: Podejmowanie działań wolontariackich ma pozytywny wpływ na rozwój osobisty i kształtowanie postaw społecznych młodych ludzi.

Artykuł, do którego zamierzam się odwołać w swoim wystąpieniu to “Wolontariat jako bezinteresowna pomoc na rzecz innych” autorstwa p. Moniki Banach (Innowacje psychologiczne Numer 6 (1/2017), Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie, str. 84-89). Porusza on kwestię definiowania pojęcia wolontariusz w odniesieniu do różnych źródeł literatury naukowej. Uważam, że to temat, w który warto się zagłębić, ponieważ pojęcie wolontariatu znacznie straciło na wartości w ostatnich latach i często działania wolontariackie pozostają niedocenione. Nawiązując do tego aspektu, chciałabym odnieść się do korzyści płynących z podejmowania charytatywnych inicjatyw, a szczególnie zaznaczyć - jak duży mają one wpływ na rozwój i kształtowanie postaw społecznych oraz cech charakteru osób wolontariackich. Będąc osobą czynnie działającą (jako instruktorka w Związku Harcerstwa Polskiego), a konkretniej będąc osobą prowadzącą drużynę harcerską dla osób z niepełnosprawnościami, mam wiele doświadczeń, które nawiązują do mojej tezy i dzięki którym posiadam merytoryczną i bogatą wiedzę w tym zakresie. Uważam, że niewielka część społeczeństwa dostrzega jak bardzo wolontariat może wpływać na rozwój zawodowy - tak jak było w moim przypadku, gdzie wolontariacka praca z osobami z niepełnosprawnościami

zaprowadziła mnie na studia z pedagogiki specjalnej, a moim głównym celem stał się rozwój pedagogiczny, które realizuje pośrednio przez dalsze wolontariackie działania i zbieranie nowych doświadczeń. Mam nadzieję, że moje wystąpienie będzie inspirujące dla osób słuchających, a w rezultacie polska społeczność wolontariacka zyska nowe osoby prężnie działające na rzecz ważnych dla nich wartości.

13.45 – 14.00 **mgr Patrycja Kowalska**, *Pedagogika z modulem zarządzanie zasobami ludzkimi i doradztwo zawodowe z coachingiem*, Wydział Pedagogiki, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Wolontariat jako element budowania kariery zawodowej studentów - na przykładzie programu Projektor

Młodzi dorośli są osobami wrażliwymi, dostrzegają, co jest do poprawy w dzisiejszym świecie, angażują się w sprawy dla nich ważne i działają na rzecz innych często bez wynagrodzenia. Okazuje się, że dzieląc się swoim czasem i zasobami, wolontariusze nie tracą, a zyskują doświadczenia, umiejętności i satysfakcje.

Celem wystąpienia jest prezentacja wolontariatu jako jednego z wielu elementów budowania kariery zawodowej młodych dorosłych. W badaniu ankietowym wzięło udział 80 studentów-wolontariuszy programu Projektor. Wyniki badań przedstawiają: ich sposób rozumienia kariery zawodowej oraz postrzegania wolontariatu w kontekście kreowania własnych ścieżek zawodowych, a także korzyści, jakie zyskują wolontariusze dzięki działalności społecznej. Wolontariat daje młodym ludziom przede wszystkim możliwość połączenia wiedzy teoretycznej z praktyką, pozwala nabyć umiejętności niezbędne (ich zdaniem) na rynku pracy oraz zdobywać wyjątkowe doświadczenia osobiste i zawodowe. Diagnostyczny charakter badań pozwolił na szersze poznanie postaw wolontariuszy wobec działalności wolontariackiej oraz swoich dróg zawodowych.

14.00 – 14.15 **Anastazja Kowalska**, *Psychologia, Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, Wydział Nauk o Wychowaniu, Uniwersytet Łódzki
Harcerstwo jako rodzaj wsparcia oraz całonocnego uczenia się

Celem wystąpienia jest próba pokazania, w jaki sposób harcerski system kształcenia w Związku Harcerstwa Polskiego wspiera człowieka w procesie całonocnego uczenia się. System ten zostanie omówiony w kontekście wybranych założeń: trzech wymiarów uczenia się Knuda Illerisa, cyklu uczenia się Davida Kolba i teorii uczenia się sytuacyjnego Etienne'a Wengera. W odniesieniu do obszarów uczenia się: intelektualnego, emocjonalnego i wolicjonalnego Knuda Illerisa zostanie wskazany opis doświadczenia uczenia się młodego dorosłego w harcerstwie na podstawie prób na stopnie instruktorskie. Cykl uczenia się Kolba będzie także odniesieniem do działań podejmowanych w ramach funkcjonowania w harcerstwie. Praca w harcerstwie opiera się także na założeniach teorii społecznego uczenia się Etienne'a Wengera. Zatem w tych aspektach teoretycznych zostanie omówione wsparcie człowieka, szczególnie we wczesnej dorosłości, realizowane w ramach systemu pracy w harcerstwie.

14.15 – 14.30 **mgr Emilia Palankiewicz-Mitrut**, *Szkoła Doktorska Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie*

Kształcenie zawodowe wśród młodych dorosłych jako element edukacji ustawicznej - prezentacja częściowych wyników badań przeprowadzonych wśród nauczycieli i nauczycielek techników i szkół branżowych

Kształcenie zawodowe odgrywa istotną rolę w rozwoju młodych dorosłych, dostarczając im specjalistycznej wiedzy i umiejętności, a także przygotowując ich do wymagań rynku pracy. W obliczu dynamicznych zmian społeczno-gospodarczych, rozpatruje się je zarówno w kontekście szkolnej edukacji młodzieży, jak i w odniesieniu do kształcenia trwającego przez całe życie - nazywanego edukacją ustawiczną. Ze względu na fakt, iż wśród młodych ludzi kształcenie zawodowe cieszy się mniejszą popularnością niż edukacja ogólna, warto postawić sobie pytanie: jaka jest obecna jakość kształcenia zawodowego oraz czy zmiany wynikające z reformy systemu oświaty mogą przyczynić się do przywrócenia jego utraconej rangi?

Celem wystąpienia jest prezentacja częściowych wyników badań jakościowych przeprowadzonych wśród nauczycieli i nauczycielek techników i szkół branżowych dotyczących m.in. takich kwestii, jak organizacja kształcenia zawodowego i doradztwo edukacyjno – zawodowe. Badania zostały zrealizowane w ramach projektu grantowego „Zmiany w kształceniu zawodowym w szkołach ponadpodstawowych wynikające z reformy systemu oświaty z 2017 roku w świetle opinii nauczycieli techników i szkół branżowych”. Metoda badawcza: badania przeprowadzono w formie 3 moderowanych zogniskowanych wywiadów grupowych - według wcześniej opracowanego scenariusza. Zanim przystąpiono do ich realizacji, uzyskano zgodę Komisji Etyki Badań Naukowych APS. W wywiadach grupowych wzięło udział 15 respondentów/ek (7 mężczyzn i 8 kobiet). Byli to przedstawiciele kadry dydaktycznej - nauczyciele i nauczycielki szkół ponadpodstawowych realizujących kształcenie zawodowe. Badani mieszkali na terenie 6 polskich województw: mazowieckiego, wielkopolskiego, podlaskiego, kujawsko – pomorskiego, dolnośląskiego i lubelskiego. Podsumowanie i wnioski: analiza trzech wywiadów fokusowych przeprowadzonych wśród nauczycieli/ek zidentyfikowała kilka istotnych problemów, z którymi nadal, mimo wprowadzanych reform, boryka się polskie szkolnictwo branżowe. Aby poprawić sytuację kształcenia zawodowego należy podjąć działania, wśród których wyszczególnić można m.in.: aktualizowanie programów nauczania, zwiększenie finansowania oświaty oraz podniesienie prestiżu szkół zawodowych w społeczeństwie. Wprowadzenie tych zmian może przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności kształcenia zawodowego, a także umożliwić młodym dorosłym zdobycie niezbędnych umiejętności potrzebnych na rynku pracy.

14.30 – 14.45 **lic. Barbara Połomka**, *Socjologia, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Rola występowania szkoły w rozwoju społeczności małych miast – przypadek Podkowy Leśnej

W ramach wystąpienia przedstawione zostaną wyniki moich badań, które zostały przeprowadzone we wrześniu 2022 roku w Podkowie Leśnej. Badania zostały zrealizowane w ramach naukowego grantu "Grants4NCUStudents" przyznawanego przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Podkowa Leśna, będąca realizacją koncepcji utopii miejskiej według Ebeneзера Howarda, stanowiła idealne środowisko do analizy wpływu szkoły podstawowej i Otwartego Uniwersytetu "Pokolenia" na małą społeczność miejską. Moje badania skupiły się na identyfikacji roli założenia szkoły podstawowej oraz Otwartego Uniwersytetu "Pokolenia" w kontekście integralności i tożsamości społeczności Podkowy Leśnej oraz dążeniu mieszkańców do ich założenia. Obie te instytucje odegrały kluczową rolę w rozwoju i umacnianiu społeczności lokalnej. W przypadku szkoły podstawowej, odgrywa ona nie tylko tradycyjną rolę dostarczania edukacji, ale także stanowi centralny punkt integracji społecznej. Szkoła tworzy więzi między uczniami, rodzicami i nauczycielami, stwarzając atmosferę współpracy i wspólnoty. Przez organizację różnorodnych wydarzeń i aktywności społecznych, szkoła podstawowa w Podkowie Leśnej sprzyja integracji społeczności lokalnej, wzmacniając jej tożsamość i wspólne wartości. Otwarty Uniwersytet "Pokolenia" jest kolejnym istotnym elementem społeczności Podkowy Leśnej. Ten innowacyjny projekt edukacyjny dostarcza możliwości nauki przez całe życie (lifelong learning) dla mieszkańców w różnym wieku. Poprzez organizację kursów, warsztatów i wykładów, Otwarty Uniwersytet "Pokolenia" umożliwia społeczności Podkowy Leśnej kontynuację nauki, rozwijanie umiejętności i zdobywanie nowej wiedzy na przestrzeni całego życia. Ten model edukacyjny przyczynia się do tworzenia dynamicznej społeczności, w której ludzie są otwarci na nowe doświadczenia i stały rozwój.

14.45 – 15.00 **Dyskusja**

**PODSUMOWANIE OBRAD W SEKCJACH
ZAMKNIĘCIE KONFERENCJI
sala 394 (II piętro)**

15.00 – 15.15 **Podsumowanie obrad w sekcjach**

Sekcja 1

Świat realny a świat wirtualny młodych dorosłych

dr Kinga Majchrzak-Ptak, *Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, UMK w Toruniu*

Sekcja 2

Wyzwania rozwojowe młodych dorosłych

dr Katarzyna Wasilewska-Ostrowska, *Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, UMK w Toruniu*

Sekcja 3

Aktywność edukacyjno-zawodowa młodych dorosłych

dr Anna Kławsiuć-Zduńczyk, *Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, UMK w Toruniu*

15.15 - 15.30 **Oficjalne zakończenie konferencji**